

Niskan kyläissä asuva Enni Haapala vastaa kuvapuhelimeen kotinsa sohvalla istuen. Pöydällä on näyttö, nettikamera, kalutin ja mikrofonit.

ja traktorilla. Takana on 34 vuoden kokemus monipuolisesta yrittämisestä. **Sivu 3**

Kuvapuhelimesta lisätyökalu kotihoitoon Haapalan Enni osallistuu etäjumppaan

Jari Riekkö

Nuorisot on nykyaikana tottunut mesetämään, skypettämään tai muutoin olemaan netin kautta suorassa kuva- ja ääniyhteydessä.

Kun käytössä on riittävän tehokas internet-yhteys, nettikamera ja tietokone, on tarvittava ohjelmisto, onnistuu kuvapuheluyhteyden ottaminen helposti vaikka maailman toiselle puolelle.

Yksin asuville lisää palvelua

Myös kunnissa ja kuntayhtymissä on hyödynnetty tietoverkon videokuvayhteyksiä jo joitakin vuosia. Esimerkiksi Oulunkaaren seutukunnassa työntekijät ottavat toisiinsa yhteyden työpisteensä tietokoneella.

Oulunkaaren yhtymähallitus on pitänyt etäkokouksia siten, että jäsenkuntien edustajat ovat olleet kuntiensa virastoilla neuvotteluhuoneissa, joista on sitten ollut videoneuvotteluyhteyksiä niihin on säästetty rutkasti kilometrikustannuksia.

Oulunkaaren sosiaali- ja terveyspalvelut hyödyntävät videoneuvotteluyhteyksiä muun muassa siten, että terveyskeskusten hen-

kilökunta voi ottaa yhteyden Oulun yliopistosairaalaan, josta saadaan erikoislääkärin apua.

Videoneuvotteluyhteyksiä on alettu käyttää myös kotonaan asuvien ikäihmistien kotipalvelussa. Tällä hetkellä kahden utajäläisen kotihoidon asiakkaan koteihin on asennettu kuvapuhelimet, joiden avulla kotihoidon henkilökunta voi olla suorassa videoneuvotteluyhteydessä yksin asuvalle.

Utajärvellä Suvituulesa avokuntoutusohjaajana työskentelevä Ritva Leinonen kertoo, että hän voi kuvapuhelimen avulla tarkistaa onko asiakas matkustanut ottaa lääkkeitä. Samalla hoitaja voi silmämääräisesti havainnoida onko hoidettavan kunnossa tapahtunut muutoksia.

— Kuvapuhelin ei korvaa kotikäyntejä, vaan on lisäpalvelu tai lisätyökalu yhteydenpitoon. Joskus käy niin, että kotihoitajan lähetyttyä asiakkaalle tulee soitettua kuvapuhelimesta perään, Leinonen kertoo.

Käytön opettelu helppoa

Yksi kuvapuhelimen kokeili-

joista on Niskalla asuva Enni Haapala. Hän asuu 43-vuotiaana vammaisen poikansa Kyöstin kanssa. Matkaa Utajärven keskusta on kymmenen kilometriä, jonne Haapala matkustaa kerran viikossa palvelulinja Opentolla.

Haapala on opetellut kuvapuhelimen käyttöä noin neljän viikon ajan. Pirtin pöydällä on isohko tietokoneen näyttö, jossa on kamera, kalutin ja mikrofonit. Kuvapuhelinta käyttäessään Haapala istuu sohvalla puhuen. Kuuloketta tai huuria ei tarvitse pitää kädessä.

Haapala kertoo, että kuvapuhelimen käytön opettelu on ollut yllättävän helppoa. Kuvapuhelimen hipaisnäytöstä valitaan sormella koskettamalla se henkilö, jolle halutaan soittaa.

Erittäin hyväksi palvelukseksi Haapala on kokenut etänä toteutetun kuntajumpan, johon hän osallistuu kerran viikossa. Jumppaan osallistuu kuusi kuvapuhelimen käyttäjää, joiden jumppaajat sijaitsevat ohjaaja Tiina Vuononvirran johdolla.

Kuvapuhelimen käyttäjille on heidän halutessaan asennettu myös nettipuhelija varten Skype-yhteys, jolla

Avokuntoutusohjaaja Ritva Leinonen voi keskustella kuvapuhelimesta potilassalaisuuden piiriin kuuluvia asioita, sillä kuvapuhelimen yhteys on suojattu.

he voivat pitää yhteyttä sukulaisiin. Haapala pitää Skypellä yhteyttä Jämsänkoskella asuvaan poikaansa.

Mokkulayhteys liian epävarma

Oulunkaaren tietohallintopäällikkö Matti Matero kertoo, että kuvapuhelimia asennetaan ensi vaiheessa Utajärvelle ja Vaalaan viisitoista kappaletta. Kokeiluvaiheen jälkeen kuvapuhelimia asennetaan muihin Oulunkaaren kuntiin.

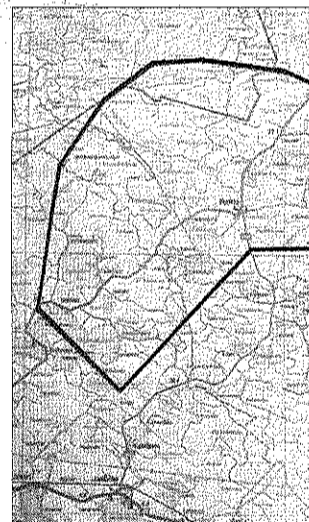
Kuvapuhelimen kokeilu tapahtuu EU:n rahoittaman Northern Periphery Programin kuudessa maassa toteutettavan ITTS-hankkeen rahoituksella. Tavoitteena on luoda etälääketieteiden ratkaisuja arkipäivän

käytäntöihin pohjoisessa.

Matero kertoo, että kuvapuhelimen käytön edellytyksenä on riittävän luotettava laajakaistayhteys, jossa on tiedonsiirtokapasiteettia riittävästi. Kahden hengen väliseen videoneuvotteluun riittää 0,384 megan yhteys, joka olisi saavutettavissa langattoman mokkulankin kautta.

Mokkulayhteys on kuitenkin koettu liian epävarmaksi, sillä yhteys saattaa hidastua tai katketa jos samaan aikaan on alueella paljon muitakin käyttäjiä netissä.

— Siksi esimerkiksi Naamankylälle ei ole asennettu kenellekään kuvapuhelinta, koska siellä ei ole kiinteää laajakaistaa saatavilla, kertoo Matero.

Kanadalainen kaivosyhtiö Mawson tehnyt yhteensä 460 neliökilometrin varauksen Vaalan, Utajärven ja Puolangan kuntien alueelle etsiäkseen alueelta kultaa, nikkeliä ja kuparia.

Sivu 6

Irttonumero 1 euro